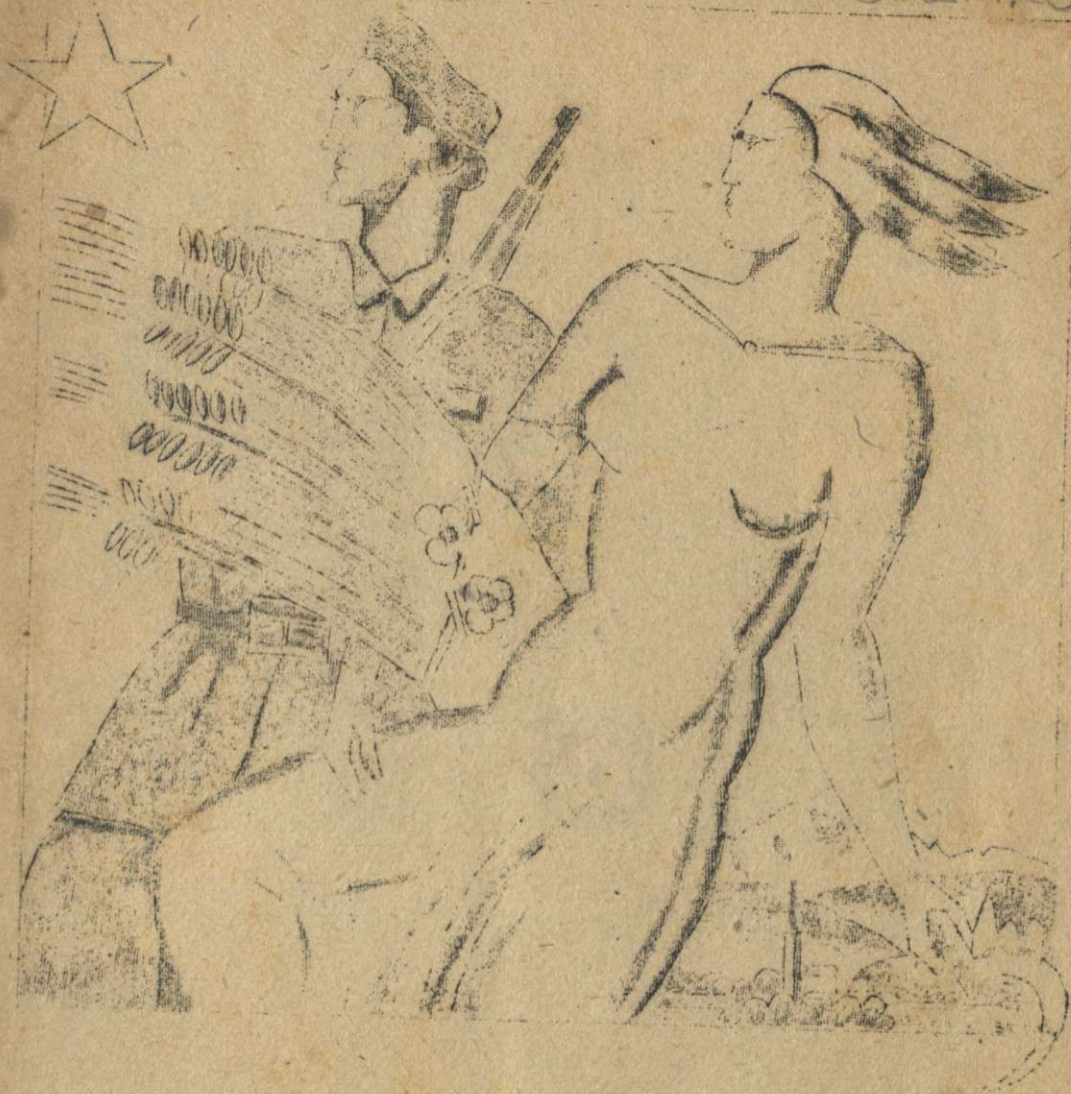

BRENKO

GORENJSKI PARTIZAN

GORENJSKI PARTIZAN

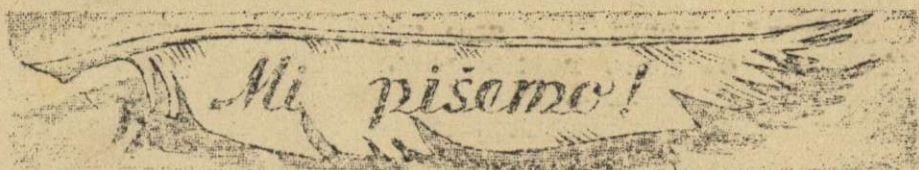
GLASILO GOR. ODREDA

ŠT. 6.

L. II.

IZHAJA VSAKIH 14 DNI.

17

PROSTOR, 1944

NAŠ SOVRAŽNIK

Zmeraj več nas je tu gori! Vsak dan prihaja-
jo novi tovariši v naše vrste. Zmeraj več nas je
ki iz ponižanja in sramote hlapčevanja najdemo
pravo pot.

Mi vsi smo bili ob vstopu v partizanske vrste
čedežni nekakega osrečujočega osrečujočega ču-
stva, čustva osvobojenosti! Vsak posamezni iz-
med nas je doživel neki visok občutek zadostnosti
ki ti v vsakem poštenem človeku živi čast. Reši-
tev človeške časti je prvi dar, ki ga je obvsto-
pu v partizane deležen vsak novinec.

Različne so bile okoliščine, ki so nas prive-
dele semkaj. Ljudje smo različni, ta je bolj do-
stopen za materialne, oni bolj za idealne motive.
Samo tako je razumljivo, da se je odločil včeraj,
oni danes, tretji pa se bo odločil šele jutri.

Bodimo popolnoma iskreni! Mi vsi, ki smo tu,
smo tukaj zato, ker doli nismo mogli več dihati.
In zdaj, ko smo tu gori, nas nerazčrnljivo spaja
naša skupna borba na življenje in smrt.

Mi vsi imamo skupnega sovražnika. Oglejmo si
ga!

Lekšen vr g se je moral vtrgati iz verige, da
mi mladi slovenski fantje zapuščamo naše domove
in iščemo zavetja v hribih? Ali je to le čuden
slučaj? Tovariši, ni to slučajen zaplet mednarod-
nih igravanj - mi se nahajamo pred zaključkom
zgodovinske velopomembne borbe, za katero se skr-
vajo čisto določni namerti.

Vodja nemškega nacizma, nasovni morilec Hitler
je v svoji programtiski knjigi, "Mein Kampf" čis-
to jasno razkril svoje zločinske cilje.

O Slovanih pravi, da smo gnoj, s katerim bo gnojil zemljo. Kako resno je to mislil, nam dan na dan kažejo zločini njegovih rabljev, kinje-gov program v naši deželi že tretje leto vestno izvršujejo.

Ne mislite, da bi ti zločini, ki jih Hitler - jevi birnici onesrečujejo z vojnimi stan-njem, pozneje prenehali. Nasprotno je res, da bi nemška nacistična zver Hitlerjevo blazno zločinsko parolo z vso krutostjo začela izvajati šele po zmagi.

Nemška zmaga bi torej pomenila našo narodno smrtkino sreča za nas, da baš slovanski vzhod ki mu je Hitler namenil isto usodo kot nam, s tako orjaškimi uderi bijo po našem in svojem sovražniku. Fanfare Rdeče armade oznanjujejo zmago na mnogo. Zver že omahuje - zver bo pad-la!

V borbi proti skupnemu sovražniku, smo se znašli rano ob rami s tovariši iz Sovjetske Rusije. Ali je to slučaj? Tovarishi, tudi to ni slučaj. Narod v našem položaju, ki noče umreti ampak živeti, ima tako močno voljo po življenju in svobodi kot mi, ina danes na svetu enega samega res zanesljivega in do kraja zvestega zaveznika - Btojuško Stalina. Njemu se lahko zaupamo brez pridržka, ker se ne bori za interese kakršnih koli izkoriščevalcev, ampak za idejo, ki reši in v vsakem oziru osvobodi človeštvo povsod, kjer se uresniči. Tovarishi, to idejo hočemo uresničiti tudi mi v naši domovini, kjer ona edina more povesti naš narod v srečno bodočnost.

A to tovariši, ni lahko delo. Zgodovina nas uči, da usoda nobenemu narodu sama ničesar ne pokloni. Vse je treba z žrtvami trudem prislužiti. Bodimo usodi hvaležni za tako vrlega zaveznika. A bremena borbe ne smemo valiti raz sebe.

Mi, tovariši smo lahko srečni, da nam življenje poteka v času te borbe, iz katere bomo izšli kot zmagovalci.

Danes, ko nemški nacistični nestvor omahuje smo poklicani mi k kreditim, silovitim akcijam.

Lokava je ta zvor, še v poginu bi v zdanji kr-
čih morila, kar bi dosegla. N š narod je danes
še izpostavljen divjanju nasilnih okupatorjev.
Mi smo se odločili za borbo proti njim, - naše
družine, naše matere, očetje in sestre pa žive
v dolini brez varstva, izročene na mi ost inno-
milost sovražnim zatiralcem.

Podlo bi bilo od nas, če bi se skrivali tu go-
ri, ne pa vsak dan, vsako noč dali čutiti našom
ko tako sovražnikom kot našemu narodu. Naj na-
rod ve, da le mi bomo nad njim, in svet naj ve,
da ubijamo tirana na naši zemlji mi, prav mi,
ki bomo jutri izvojevali narodu svobodo in pra-
vičen red!

Janez Šolar.

KO BOM LEŽAL V ZEMLJI ČRNI.

Ko bom ležal v zemlji črni,
v naši sveti zemlji rodni,
nič se v žalost ne ogrni -
v domovini smo svobodni.

Hčeram pa povej, sinovom,
da smo padli za svobodo:
jaz in drugi, da rodovom
našim polja cvetla bodo.

Da boš lahko svojo pesem
sredi domov naših pela,
da boš lahko, ko bo jesen,
rožo mi na grob moj dela.

Manja I. četa.

HAJKA

Lepega poletnega jutra nas je naš mlajši dežurni že pred solnčnim vzhodom budil. Zvedeli smo tudi, da se takoj po zajtrku premaknemo. Hitro pospravimo vse svoje stvari skupaj, čakali smo samo še na zajtrk. Ob čakanju nanj, so mi nchote ušle misli na vzhod - vzhajajočemu soncu naproti - ki je že kukalo izza krasnih gora. Mislila sem si: tako vzhaja tudi naša svoboda. Ni več daleč ta čas. Gorje pa Vam švabski psi! Že krvavite in kmalu boste popolnoma izkrvaveli. Rdeča armada je vsak dan močnejša, vedno težje udarce vam zadaja. Tudi naše čete so vsak dan močnejše.

Skoraj sem že prišla na vrsto za zajtrk, ko nenadoma zaropota za nami nemška strojnica. Takoj za tem še na drugem in tretjem mestu. Nisem več utegnila vzeti jedi. Pospravila sem v največji naglici posodo v nahrbnik in stopila v zbor. Na položaje je bilo se je glasilo povelje. Ena, dve, tri in že smo bili vsak na svojem mestu. Rodinallega števila borcev je komandir kaj kmalu izprevidel, da ni umestno ostati tu, kjer je bil-a prenoč prevelika. V nas vseh je bila ena samamisel: obkoljeni smo! Nismo bili bojezljivci in skrivači, zato nismo klonili. „Unik - vsi za me-noj!“ se je glasilo povelje. „Ali smo - ne plazili smo se - ,ker če bi šli pokonci, bi nas podrle krogle. Te so švigale nad nami kot bi tekmo-vale, katere bo preje dosegla svoj cilj.

Sledile sem tovarišem, gledala na levo in desno in naenkrat opazim tovarišico, ki se je ble-da susedla in ostala na mestu. Skočim do nje in jo vprašam, kaj ji je? Postalo ji je slabo, da ni mogla naprej. Njena edina prošnja je bila, naj jo ustrelim in rešim sebe. Tovariši niti opazili ni-so, da sva midve zaostali. Kaj naj storiva? Z veliko težavo je tovarišica vetala in mi, opirajoč se name, s počasnimi koraki sledila. Šle sva le

nekaž metrov nižje, v grmovje, tako da naju sovražnik ni mogel takoj opaziti. Poiskala sem vođe in komaj se vrnem k tovarišici, prileti prav v bližino najinega skrivališča bomba. Premaknili sva se še nižje. Kmalu za tem je pokaenje prenehalo, tovarišica je postala boljša, da je vstala in mi počasi sledila. Kam? Prav v neposredni bližini naju zaslišiva ponovno pokaenje. Da bi se umaknili preko grape nama ni kazalo. Umakniti sva se morali, ker zelenci so nama bili že čisto za petami. Predali sva se usodi v zavesti: če bova dali življenje, ga bova dali za našo tako željno pričakovano svobodo, za naš slovenski narod. Počasi in oprezno se plaziva skozi žito in travo naprej. Videle sva zelence že na mestu, kjer sva bile pred par minutami midve. Dosegli sva rob gozda in že sva mislili, da sva rešeni. Toda sovražnik naju opazi in kot obsedeni začno streljati na naju. Da se jim je le vredno zdelo toliko municije za naju dve. Skočili sva v gozd in nabijanje je prenehalo.

Pričelo se je mračiti. Bili sva zelo utrujeni, toda radi previdnosti nisva takoj legli. Sedli sva pod bukve in premišljevali vsaka o svojih dragih. Nebo je bilo jasno, zvezde so migljale, svetlikale so se kot briljanti. Ovirajoč se v nebo se mi je zdelo kot da mi zvezde pomеžikujejo in govore: Ne obupuj, bodi vstrajna in hrabra, ni več daleč tisti dan, ko bomo vsi Slovenci rešeni suženjstva tiranov.

Iz tega premišljevanja me vzdrami šumenje listja. Kaj naj to pomeni? Šum prihaja vedno bližje. Primem puško, jo namerim v smer od koder je prihajal šum, ter zakličem: stoj! Nekaj je poskočilo in z največjo naglico zbežalo. Ne smejali sva se, ko sva po naglih skokih ugotovili, da je bila le sraka. „Sva pač ženski“, mi pravi tovarišica. V prijetnem pogovoru nama je hitro minila noč.

Pričelo se je daniti, porejal se je nov dan dan skrbi, morda tudi dan smrti. Treba se bopremakniti, toda kam? Vsake pot nama je bila tuja, vendar sva se kaj kmalu odločili, da greva po

planjavi nazaj proti grapi. Nekako v sredini griča so bile zelo goste smrekce in tu se nama je zdel najbolj prikladen kraj, kjer lahko počakava nadaljnjega razvoja. Tu sva se skrili in oprezovali kaj bo. Kakšni vde uri je bilo vse tiho. Sonce je že močno ogrevalo najin kotiček, ko nena doma začujeva streljanje. Divji ples se je začel znova. Sprva samo strelji iz pištole nato pa odpirali iz brzostrelk. Vse to ropotanje se je pomikalo proti nama. Kmalu sva opazili ob robu gozda nekaj zelencev. Nad njimi sta z največjo brzino dirjala dva partizana, katerima je bilo namenjeno to streljanje. Po nekaj sva zvedeli, da je bil eden od teh ranjen. Proganjalcev je bilo vedno več. Še bolj so se nama približali in že sva mislili, da se naju opazili. Končno so se le ustavili in se nekaj časa pogovarjali. Najni puške sta bili pripravljene za strel in vprašujoča sva pogledovali druga drugo. Niso naju opazili, zakaj razvezali so nahrbtnike in začeli jesti. Težkoma na je bilo, kar sva bili le sami in nisva mogli nič storiti. Tu so ostali skoro štiri ure, a nama se je ta čas kot večnost.

Bilo je že pozno popoldne. Prepričani sva bili, da sva popolnoma varni, zato sva sli na hrib. Zgledali sva od tam bišo in se ji približali, da bi dobili kaj za požab, saj že tri dni nima ničesar zaužili, ter sva bili že popolnoma izčrpani. Stanovalci so naju opazili in naju že oddaleč opozarjali, naj ne hodiva v bišo. Vrnili sva se v gozd in zaspali.

Naslednjega dne sva že navsezgodaj odšli na pot. Hoteli sva na vsak način dobiti svoje tovariše. Po več urni hoji sva se skoro onemogli hoteli nekoliko odpočiti. Posedli sva na rob gozda. Kmalu sva zaslišali hojo in po bregu je prišel možki in veselo žvižgal partisanske pesni. Takoj sva vedeli, da je naš. Ustavi se pred nama in veselo avklikne: "Kaj pa vidve tu?" Razložili sva mu najino pot in takoj je odhitel v karavlo in nama prinesel hrane. Dobro sva se podprli in se te dan sva po zvezah prispeli v ednico.

Najin prihod je rodil veselo presenečanje.
Srečno prestane nevarnosti in pa popoln neus-
peh švedske hejke" je pre... s ponosom celo četo.
Lacrile so pesmi naše borbe, v presledkih so ste-
dila pripovedovanja doživetij zadnjih dni. Lepo-
časi se je taborišče umirilo. Pritejen šepet je
pričal kako veliko so imajo tovariši še za pogo-
voriti. Vsem pa je prestane preizkušnja vlila no-
vega poguma in borbenosti za boj, ki teče dalje!

Manja I. četa.

PADLEMU MOŽU

Ti padel si moj dragi!
Boril si se za našo svtar,
položil si življenje
svobodi na oltar.

Težko sem zamenjala
puške cev, za Tvoj objem,
osveto obljubila,
dokler ne pade zver.

Sovraštvo do tirana
prevzelo me je vso.
Vzel mi je Tebe dragi,
ljubezen, sreča, mir!

Janez Šolar.

Slovenska mati piše sinu - partizanu.

Ljubi moj sin, ljubi moj Lojze !

Gotovo boš na široko odprl oči, ko boš zagledal pred sabo našega najmlajšega - Frančka spismom. Ali nič ne skrbi zaradi tega, vse je tako prišlo, da Ti nihče več ne očita Tvoje poti, še oče je rekel po Tvojem odhodu: „Fant je odšel, tja kamor bi moral danes vsak oditi.“ Koncem tedna pa smo zvedeli, da Tone ne živi več, da je tudi Tone padel.

Nič Ti nemorem prav napisati, kako je zadnje dni pri nas, kako je meni že vsa ta zadnja leta, odkar so začeli klati ljudi po svetu, kako mi je bilo takrat, ko so odgnali in mesec dni za tem ustrelili Branka - zakaj mora mati roditi otroka, da ji ga potem ustreljijo!? - Kako sem trepetala za Tonetom, ko je odhajal na nemško fronto in kako docela drugače je bilo meni, ko si odšel v goščo Ti, tar nocoj, ko odhaja tudi zadnji in naš najmlajši - Franček. Skoro se mi je kamen odvalil od srca, mogoče bosta vidva ven - darle ostala. Dobra slutnja je kakor dobro zdravilo v teh dneh...

Micika Ti zavija južino - prejšni teden smo imeli koline: tako žalostnih že dolgo ni bilo, nihče se ni pritaknil mesa. Franček me pa že priganja, naj bi končale pisanje, a jaz bi Ti še rada toliko povedala, kar mi leži na srcu in Te obenem prosila, da skrbi za Frančka, ki je še mlad. Včasih je bilo bo takih prilikah pri nas docela drugače. Branko se je pripeljal domov in zvečer je bil skoraj cel praznik v hiši, ko je Tone zaigral na harmoniko. Micika se ni na kolinah nikoli dovolj naplesala. Drugi dan ste odšli vsi k maši, po hiši pa je nastala tista dopoldanska tišina nedeljskih predpoldnevov, - ko

je človek občutil praznik. Življenje se je začelo odpirati pred Vami. Branko je končal študije, Tone pa bi se na spomlad oženil. A včeraj sem se potegnila v hišo pred njegovo Zaliko, ko je prišla mimo; sirota še nič ne ve, kako je z njim. Kristus, danes vidim, da smo Toneta samo zaradi nas poslali v gotovo smrt, da, samo zaradi nas. A pomagali si s tem nismo prav nič.

Zdaj vidim, da so vse naše nesreče krivi Nemci. Če danes bi lahko v miru živeli, ako bi njih ne bilo. Tako pa, komaj se je Branko vrnil iz ujetništva, že so prišli ponj, ter ga odpeljali. Naš viničar sem ga je šel naznanit. Upal je, da bo nas vse spravil ob zemljo, sem pa se vsedel v naše hrame. Nikoli ne bom pozabila onega dneva. Stopal je v avto, ter se še enkrat in zadnjič - ozrl proti domu, ter se nam nasmešnil, da nam ni bilo težko. Moj bog, tisti njegov nasmej! Nikomur ni storil krivice na svetu, njegova mati sem bila, rodila sem ga, ter ga poznala, ali Nemci so mi ga odgnali, zato ker je vedno nosil glavo pokoncu, ter je tudi njim upal pogledati v oči. Izdali so ga oni ljudje, zaradi katerih se je vedno prepiral z nami, zaradi katerih so ga zapirali že v Jugoslaviji, kakor v zasmeh. Hodila sem okoli jetnišnice, rih če ni mogel do njega, čez mesec dni pa so nam nabili na skedenj pred hišo tisti veliki plakat s štiridesetimi imeni. Prvo ime je bilo Brankovo. Moj dobri sin naj bi bil bandit. Tako se ga označili oni, ki so nam odgnali v Srbijo, ter razgnali v Nemčijo naše ljudi, ter se sami vse ljevali v njihove domove.

Sami smo se vsaki dan bali, da nas bodo odpeljali. Še danes trepetam, če zdrsi avto po cesti mimo hiše - potem pa se je Tone sam javil v vojsko. Danes ga ni več med živimi, nihče naj ne vrže kamna nanj, javil se je, da bi rešil nas, čeprav nam s tem ni pomagal, pač pa je nakopal sebi grobne dneve. Nihče mi naj ne pravi, jaz sama vem, kako je bilo njemu takrat, ko je odhajal od doma, kako razdvojen je bil - samo on

je bil tisti, ki je znanji večer preden je odšel, strgal s skečnja oni strašni plaket, ki ni dal več, da bi v miru zatisnila oči. Jaz sama sem brala njegova pisma s fronte, nesrečni otrok, jaz sama vem, kako je bilo v njem, ko so mi drugi očiteli: „Brata so mu ustrelili, sam pa se bi je za Mence!“

To strachoto so prinesli k nam ti krvniki naših otrok, da mora iti brat na brate, da bi našel svojcem življenje.

Naznanje so poklicali tudi Tebe. Nihče Ti ni rekel besede, ko si hodil brez besede okoli hiše. Za Tonea še nismo vedeli, da je padel, a kako je Tebi, smo vedeli vsi. Z Miciko sva Ti pripravili nahrbtnik, a Ti si odšel s skrbjo, da Ti bomo očiteli, ako se nam bo kaj zgodilo. Med tem je padel Tone, a tudi žandarji so še bili pri nas, tar povpraševali zaradi Tebe. Pri sosedomih so pretepali starše, kor je Janez odšel takrat kot Ti k partizanom, a nam doslej še niso ničesar napravili, morda radi Tonetove smrti ne.

Vendar pa čakamo vsak trenutek, da se bo naj ustavil avto, nobena noč ni več mirna, ali naj pride kar pride, mi se jih več ne bojimo. Prav je, da odide tudi Franček, tudi Micika bi hotela iti; pri nas doma je sedaj tako prazno. Oče strmi nekam v prazno skozi okna in v sneg, nobena beseda več ne pove. A jaz sam pomirjena samo radi Tvojega koraka. Ne imajta pa nikoli skrbi radi naju z očetom, življenje je vas otrok, jo z Vami otroci in bodoči lepši dnevi. Saj bo tudi Micika prišla za Vama. Oči se ji svetijo, ko šepetata s Frančekom.

A Tebe, moj sin, še enkrat prosim, da poskrbiš za Frančka, zaradi mene in očeta pa ne bodi v skrbeh. Da bi te pismo srečno doseglo!

Tvoja žalostna, a za Tebe ponosna

mati Zala.

Miloš I. Četa.

Náša akcija

Dovolj je Nemec razsajal in uničeval po naši domovini, dovolj je pojedel kruha pri nas. Ves narod se je dvignil v boj proti njemu. Organiziran v partizane vodi neprestano borbe s ciljem pregnati, kar uničiti požrešnega iz zemlje, ki je tisočletje, zemlja Slovencev.

Na dan Novega leta je bilo. Zvedeli smo, da ho- di sovražnik iz svoje postojanke dnevno v patro- lo. Zadržuje se v tisti vasi v kateri smo se ne- davno mi skrivali, o čemer je bil od izdajalcev ob- veščen.

Mi tudi te dan nismo bili zaspali. Hitro smo imeli pripravljen načrt za napad. Tudi izbira to- varišev, ki gredo v to akcijo je bila izvršena in že odhajala na določeno mesto pričakovati zlo- ce, ki si hočejo obdržati gospodstvo nad dolino, medtem ko si v hribe ne upajo več.

Tudi moji želji je bilo ustrezno. Prideljen v vod sem zadovoljno ugotovil, da me je tov. koman- dnatelj za zadosti sposobnega nastopiti v bliž- žejoči se borbi. Hiteli smo kar smo mogli; toda i- meli smo smolo. Bili smo prekasni. Toda to nas ni motilo. Pomaknili smo se na skrit kraj se dobro o- kropili s prazničnimi dobrotami in prenočili. Na- slednje jutro smo vstali z še večjo mero borbe- nosti in hiteli na določeno mesto. Hitro smo za- sedli položaje in željno pričakovali sovražnikov prihod. Komaj smo se popolnoma uredili in zakrili, že nam je opazovalec dal znak, da prihajajo SVaki. Istočasno pa je še priskakljaj po cesti pes in za- njim sem našel 14 graničarjev. V meni se je pri- čelo stopnjevati nestrpnost; zelo težko sem čakal povolje. Če bi policijski pes vendar začutil našo bližino bodo brzi uvrili in naš uspeh nobo po- poln. V te misli pr vsake oster komandirjev glas- „Pali!“ Naše strojnice so oglušujoče zepelo, vmes je pr sikal ogenj in vseh pušk. Kakaj čvabov sse

je zrušilo na mostu. Ostali so pa popadali za cesto ter v jarku iskali zklon. Toda zamanj. Tudi to so poiskale kroglice in sejale smrt. Napredanje je potekalo skoro četrt ure in le slabo so nam odgovorjali. Pred nami je bila še naloga: pobrati orožja. Toda zave je bilo potreba posebne opreznosti. Švabska postojanka se je nahajala komaj 5 minut od kraja našega napreda. Streljanje je prav gotovo vzbudilo pozornost. Nihče se ni motil. Pri napredovanju je oklopnjak ter divje strel na naše položaje iz katerih smo se mi ravno umaknili. Tudi iz postojanke so prišli nabijati na slepo. Nacelili se drveje tako kot bi vihar lomil veje. Tudi minomet so uporabljali. Toda za nami jim ni dalo kreniti. Mi smo se lepo počasi umakali v hrib ponosni nad doseženim rezultatom v borbi v kateri je padlo trije sovražniki in je bilo pet ranjenih.

Naša akcija je bila uspešna. Navdušenja polni smo se vrnili v taborišče. Ko smo bili zopet pri tovariših je vsak pripovedoval vse podrobnosti, ki si jih je zapomnil. Porabenost je stopnjevana, saj od sebe je restel načrt za novo akcijo.

Boris ID

Indijci med nami

Indijci. Dožela čud, tajnosti, bogastva, lepote. Kdo od nas se ne spominja one Zupančičeve „Indije Koromandije.“ V njej nam je pričeval mše pesnik to doželo kot raj, kot nekaj, kar človeškemu življenju ni dostopno. Še danes se spominjam kako sem si tedaj v šoli zaželel tega sveta, takih krajev, ljudi, ki vse to uživajo, ki imajo srečo živeti v vrtovih, med drevjem, cvetlicami in zelenjem. - Le roko iztegneš, pa že uživaš najlepši in najslajši sed zemlje. Tako je bilo v šoli, v otroških letih!

Poznače so je vse to izgoromenilo v življenju - sko hotenje odraslega človeka, videti svet, ljudi, kraje v Indiji in njeno življenje.

Wsem si mislil, da bi mogel del tega kroga - nenja doživeti v partizanih. Ni me čudilo, če je kdo omenil, da so med našimi partizani Italjani, Rusi, celo Angleži, Novozelanci in afriški domorodci. Ko so mi pa rekli, da bodo pripeljali v naš odred Indijci so mi je razširilo uho in sem napeto poslušal. Zaželel sem si, da jih vidim, se s njimi razgovarjam, spoznam njihov izgled, želje in življenje.

Proti koncu januarja je prispela knam na Goranjsko pisarna skupine. Med njimi je bilo nekaj tovarišev, ki so ušli iz nemške vojske še v nemških oblekah, par tovarišev, starih partizanov, ki so prišli iz taborov, sredi njih pa sta se nahajali dve čudni postavi, dva rujava fanta v prvotnih angleških vojaških hlokih, ki so jim opletala okoli slokih, košenih telis.

Nastanili so se v hiši, kjer smo bili mi. Vsi tovariši so oživali. Obstopili so voditeljsko skupino, jih spraševali kaj in od kje so ti tovariši. Le Indijci sta ostale same sredi sobe, ne

vedoč, kaj naj storita. Gledala sta proti peči, kakor da nmoreta obrniti pozornosti drugam, ker pa bila vsa obkrožena od ostalih tovarišev, nista hotela odrivati drugih. Bila sta preveč tuja, ti beli obrazi in plavi lasje, svet, ki je njima idol, vse to ju je prisiljevalo, da sta ostala neodločna in nemočna.

Videl sem ju in zapazil njuno zadržano. Pri bližal sem se jima s prijazno besedo; namah sta oživela, vsa srečna, da čujeta besedo, ki jima ni tuja. Iz oči sem bral njuno željo. Prosil sem tovariše, da jima dajo prostor ob peči kamor ju je vleklo. Takoј so ju popeljali tja, razumeli so željo južnjakov.

Takoј sta se pritiskali k peči, zvesto sta se je tiščala in opazovala z živimi očmi okolico, ki se jima je morala zdeti kaj čudna. Oživela sta, postajala sta zgovorna, oči so jima bolj zažarele, ustnice so se jima razširile v smeh in beli zobje so se lesketali kot biseri v zahajajočem soncu, ki je sipalo žerke po njunih obrazih. Mogel sem opaziti vse poteze na obrazih in zdelo se mi je, da kar žerke od veselja nad toploto. Ti črni lasje, dolgi in močni, lepo, po angleško urejeni, ta polt, ki bi omamila tudi na še dokleta, čelo, lepo izoblikovano in visoko. Vse to je dajalo videz, da so med nami predstavniki ljudskega rodu, ki je že od nekdaj veljal najboljši in najlepši, predstavniki in potomci narodov bogate kulturne zgodovine, Sanskrita, od kjer smo Evropejci črpali prva filozofska znanja.

Nič čudnega, če so bile prve besede o toploti in mrazu, o soncu in snegu. "This is my friend", je rekel mlajši podnarednik, - to je moja prijateljica, in se oklenil peči. Drugi, starejši, argent, mu je s smehom potrdil in se sam pritisknil koščeno, rufavo roko, ob ilovnato ploščo lepe gorenjske lončene peči. Prsti so drsali po toplih ploščicah, kot da jih objemajo in božajo od zadovoljstva in radosti.

Sneg je njima čudovita novost, katero spoznata šele sedaj, prej sta bila namreč ujetnika

v taborišču v Napoliju, mestu solnce in lepote. Ob propasti Italije pa so ju Nenci z ostalimi - vred odvlekli proti severu. Od tam sta pobegnili in tavela en mesec, dokler nista prišla do partizanov, do nas.

Imela sta težave s prehrano. Mi jemo meso, juhe, mastne stvari. Njima pa to, kot vernima muslimanom, ne gre v tek. Naši so jima pomagali kjer so le mogli, poiskali so povsod, kjer je le bilo mogoče, kaj za njiju dva. Knam sta že prišla opremljena z listkom, kaj jesta najrajši poiskali smo mlaka, krompirja, ki smo ga pripravili na čajnem maslu, pa kruh. S slastjo sta jedla vsa trudna in premražena. Po jedi pa sta se spet stisnila k „svoji prijateljici“, kar v plašče oblečena. Taka sta zopet pozivala. Zvelo se mi je, kot da odkrivata vso indijsko ognjenost, ves svoj južnaški temperament. Govorila sta olopoti, o toploti življenja doma. Razkrila sta vso svojo ljubezen do svojcev, do žena, otrok, staršev, bratov in sester. Slike sta potegnili iz globokih žepov vojaških oblek. Lepi izraziti obrazi, prirodne indijske lepote. Obrisovala sta svojo domovino, mesta, življenje. Bombay, širok in prešeren, nosilec novih misli, mesto naprednih indijskih čelavcev, je stal pred menoj. Kolkata, ogromna in vroča, Delhi, upravno mesto, Calcutta, mesto čaja in kave, pomorsko oporišče, s kupom ladjedelnice in ladij, Karachi, njuno glavno mesto in ožja domovina, vse to se je vrstilo v duhu pred menoj.

O Gandhiju, borcu za nezavisnost sta govorila s spoštovanjem, kakršno gre le človeku, ki je vse svoje življensko delo in žrtvovanje posvetil narodu. Povedala sta marsikaj o muslimanih, bramanih, o njihovih političnih voditeljih, o novem duhu, ki že veje tudi v Indiji, o političnem vrvanju in prelivanju. Zazdelo se mi je, kot da sem se sam prestavil v ta labirint, v ta protok, ki se mi zdi tako ogromen, da se izgubljam v njem.

Pogovor je nanesel na partizane. Hvalila sta borbenost in našo izdržljivost. Neverjetno in ne-

dosegljivo pa jima je, kako moremo v takem mrazu
vršiti še vojaško akcijo, premike po tako strmih
stezah, in to tolikokrat in tolike. Tovarisha iz
Indije pač ne veda, da je letošnja zima pri nas
le pomlad v primeri z ono v letu 1941.

Čelela sta si, da bi zaradi naših ljudi osta-
la tu pri nas, priroda pa ju kliče k jugu, bliže
k soncu, in toploti. Sanjale sta o topli Belmoci-
ji, kjer bi sedle za krmila tankov in protiletal-
skih topov, kot prava borca, - partizana.

Čez dva dni sta odpotovala.

Srečal sem ju na poti proti Cerknem, visoko v
strmih senožetih. Med snažnim mrotežem ju je vo-
dil postaven Gor. partizan preko Črnega vrhopro-
ti toplejši Primoraki. Bila sta ovita v plašče z
zavihanimi ovratniki do oči, kapi sta jima bili
potisnjeni globoko na čelo. Le črne, ogljene oči
so se lesketale skozi ozko špranjo. Svoji vitki
telesi sta opirala na debeli palici, da sta laž-
je brežla sneg, ki je ponekod segal do kolena.

Veter je pihal in pel svojo pesen, da ju sko-
raj nisem mogel čuti, čoprav sem se jima čisto
približal. This is worry bad - zelo slabo je, tak
mraz, tak veter in še tako globok sneg. Črnujuna
in prozabla sva!

„Napnite silo“, sem jima vzkliknil, še malo
pa bosta na vrhu. Tam preko pa je že toploje, tam
ni več snega! Oči so se jima zaiskrilo, bližina to-
plate, ki sem jima jo obljubil, ju je pogrčila.

„Good waygo and good luck! - Dobro pot in
srečno, sem zavpil. Stisnili smo si roke.

Rujavo oblačilo je izginilo v gostih snežin-
kah. Le sledi so ostale v snegu, pa še te so se
kmalu napolnile z zameti, izravnale so se z os-
talo sneženo odejo, kot da hočejo prikriti pred
svetom, da je šlo toč pred kratkim del našega živ-
ljenja, del naše borbe.

Tovarisha iz Indije sta odšla, med partizane,
kjer je sonce toplejša in močnejša. Li goronjski
partizani smo ju shranili kot zanit spona.

Miklavž Kovač

Čsi v naša vrsta !

Ko z dneva v dan gledam in opazujem živahno vrvenje naših vsdrih partizanov, njih vesle ob-
raze in poslušnost, se nehote spomnim na dobo
dve leti nazaj, na neko pesen, katere mi je ostel
do danes še v spominu. Njeno vsebino razumem in
čutim šele sedaj, ko tudi sam hodim po isti po-
ti, kot tisoče in tisoče drugih borcev za svobo-
do. Vsi smo v polnem zaletu, da rešimo naše ljud-
stvo suženstva, da preženemo krvoloča iz naše le-
pe zemlje in da nam sonce svobode zopet zasije.
Sladka je beseda svoboda, še mnogo slajša je
ker nam prihaja iz vzhoda. Prihajajo nam jo na-
ši slovanski zavezniki - bratje Rusi, kateri
združeni z ostalimi Sovjetskimi narodi neusmi-
ljeno gonijo in tolčejo sovražnika.

Prihajajo čas plačila za vsa grozodejstva, stor-
jena po zasedenih ozemljih. Sovražnik vidi svoj
polom. Šteti so mu dnevi življenja, zato je po-
besnel do skrajnih meja. Morj in ropa, kar pač
doseže njegova roka. To delo bo tako dolgo, dok-
ler mu Rdeča armada, zavezniki in naša NOV ne
zavihejo vratu. Prepričili mu bomo namene še nap-
rej ropati in moriti, kar ga je naučila njegova
slavna kultura.

Mladina, fantje in moške, ne čakajte zverido-
ma, temveč stopite vsi v naše partizanske vrste,
rajši danes nego jutri. Združeni v partizanskih
vrstah bomo tvorili močan branik in se priprav-
ljali za končni udar.

Ni več daleč do tistega dne, ko nam bo za-
sijala svoboda in takrat:

Ljubezen bo cvetela,
in mir bo vladal v njej,
za vsako dlan bo dela,
iz kruha dovolj vsem.

Žane Logarski.

Struna

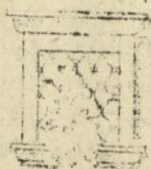
Bili nekdaž lepi so večeri,
ko ubiral struna sem,
pod oknom svoje drage
in pel ji pesem - o pomladi.

Ti časi so minuli.
Kakšno pesem pojte nam ve zdaj?
Ve nam trpljenje objokujte
in žalujte z narodom.

Pojte pesem materam
in vsem domačinom,
ki žrtvovali so sinove,
da bore se za pravice nove.

Pojte slavo ve junakom,
pojte o dejanjih teh,
ki so življenja darovali,
za dom - za svobodo.

Skoro boste nam zapole,
pesem o svobodi zlati.
Prišel za vse bo lepši čas,
spet pel bom pesem o pomladi.

DOMA IZ DO SVOTI

Ljubo A. Eržišnik

Vojasški in polit. pregled

SVETOVNA SITUACIJA.

Vojasški pregled.

Vzhodno bojišče: Velika ruska ofenziva se razvija z nezmanjšano silo dalje in zadržja nemški imperijalistični vojski večno nočnajo, udarce za udarcom.

Med najhujšimi porazi, ki so jih Nemci doživeli v poslednjem času, je brez dvoma otkolitev 10 nemških divizij na severu Dnjeprovskega kolonra.

Rdeča armada stiske obroč, okrog teh obupno se borečih nemških divizij, vedno bolj. Rdeče lo talstvo neprestano napada komunikacije, preskrbovalne bazete čdinie in seje med njimi neizprosno smrt. Nemške čdinice, ki so obkoljene, hočejo z brezupnimi napadi izsiliti izhod iz tega usodnega položaja. General Hnstein napada ob ogromnih izgubah ruske trupe, ki so sklenile smrtni obroč okrog teh desetih divizij in jih rešiti popolnega uničenja, kateremu pa so nedvomno zapisane. Obkoljeni Nemci so dobili že več pozivov za predačo, a so vse odklonili. Hitler jim je dal zapoved, da se borijo do zadnjega noža. Obupne borbe teh obkoljenih divizij popolnoma sliči borbi obkoljeni 6. armadi pred Stalingradom. Po najnovejših vesteh se tu vrše že zaključni boji, ki bodo likvidirali še upirajoče čdinice. Tukaj bo postal drugi Stalingrad, drugi veliki in usodni udarec za nemško armado.

Poleg tega pa razvija Rdeča armada velike operacije in prodira na široki fronti od Krivoj

Roga do Nikopola proti velikim pristaniščema Nikolajeva in Hersonu. Nikopol sam je bil zavzet z naskokom. To mesto je bilo za nemško industrijjo izvanredno važno, ker se tu nahajajo veliki rudniki mangana, ki so krili več kot polovico potrošnje istega pri proizvodnji jekla. Krivoj Rog ruske čete obkrožajo iz treh strani in so od njega oddaljene le še 15 km.

Višje, na področju kijevskega žepa, so trupe generala Vatutina zasedle važno železniško križišče Rovno in utrjeno mesto Luck. Jugovzhodno od Rovna pa železniško križišče Opatovka. Po zavzetju teh mest se razvijajo borbe v smeri Kovelja, ter najvažnejšega železniškega križišča in praskrbovalne baze za vzhodno fronto, mestu Lvov.

Na severnem sektorju ruske odinice nezadržno napredujejo proti baltiškemu morju. Po zavzetju važnega mesta Kingisep in celotne obale, od Leningrada do izliva Narve v finski zalivu, so Rusi prekoračili estonsko mejo in čenose stoje pred važnim estonskim mestom Narvo. Istočasno prodirajo ob vzhodni obali Poljpuškega jezera proti mestu Pskov. Pred kratkim je Rdeča armada zasedla važno železniško križišče in praskrbovalno bazo za severno fronto mesto Luga. Tudi od tu Rusi z vse naglico prodirajo proti mestu Pskov in južno od Luge proti mestu Dno s čemer resno ogrožajo nemško bazo Staraja Rusca.

Ruska armada prodira naprej kljub srčitemu odporu Nemcev in kljub temu, da jo dal Hitler že večkrat povelje svoji vojski, da mora svoje položaje držati za vsako ceno. Pri tem pa zadaja Rdeča armada Nemcem ogromne izgube, tako v materijski, kot v moštvu smrti.

Južna fronta: Na južni fronti se vrše hude borbe ob trdovratnem odporu Nemcev, tako na glavni fronti, kot na mostišču južno od Rima.č. Armada je prodrla Gustavovo linijo in vodi borbe v zelo utjenem mestu Cassinu, kjer se vodijo že dalj časa hude poulične borbe.

Na ostalih frontnih sektorjih zavezniki polagoma napredujejo. Zelo pogoste protinapade vršijo Nemci na zavezniško mostišče, ki so pa brezuspešni in jih zavezniki odbijajo z velikimi izgubami za Nemce.

Zračna vojna: Zračni napadi na Nemčijo in na okupirane države se nadaljuje z nezmenjšano silovitostjo noč in dan. Močni napadi so bili osredotočeni predvsem na utrdbe ob atlantski obali, ter na razne vojaške objekte v severni in srednji Franciji. Poleg tega je bila napadana vrsta industrijskih središč v Nemčiji. Največje napade so zopet doživela mesta Hanover, Frankfurt in Berlin, na katerega je bilo do sedaj vrženih preko 20 milijonov bomb.

V Italiji so bila bombardirana razna industrijska mesta, kot Ancona, Trst in Videm ter letališča in važna železniška križišča.

V Jugoslaviji so bile napadene razne vojaške naprave, komunikacije itd. Tako je bil napaden Šibenik, Maribor in Celovec, kjer je bilo porušeno letališče in dve vojašnici.

Rdeče letalstvo je izvršilo velik in uspešen napad na Helsinki in pristanišče Kotko.

Nemci so kot meščevanje za bombardiranje zaveznikov izvršili par letalskih napadov na London, ki pa so bili dokaj klaverni. Nemci so imeli pri teh napadih občutne izgube.

Politični pregled.

Uspešno napredovanje Rdeče armade je razburkalo situacijo satelitskih držav. Med tem, ko vlada v Bolgariji, Romuniji, Madžarski in Slovaški velika živčna napetost, stoji danes Finska že pred svojo odločitvijo. Vsled vedno bolj kritične vojaške situacije fašističnega bloka, ter diplomatskega pritiska od strani Rusije in Amerike, je Finska pokazala voljo, da preneha s sodelovanjem na strani Nemčije, s tem ko je izrazila željo za pogajanja, ki se vrše med zastopniki sovjetske in finske vlade. Tam se sedaj odloča za Finsko: ali nadaljevati vojno na stra-

ni Nemčije in z njo vred doživeti popolno uničenje, ali pa skleniti mir s Sovjetsko Rusijo in s tem zagotoviti svojo bodočnost. Slednje bo za Nemčijo nov poraz izra kapitulacije Italije. V tem slučaju bo nemška severna armada takorekoč odročena od svoje glavnine. Nemški generali vse to dobro vidijo in v zvezi s tem je general Dettel svetoval Hitlerju umik nemške armade s severnega finskega bojišča. Ravno tako Nemci baje pripravljajo evakuacijo nemške vojske iz Norveške.

Med tem časom je bila tudi odročena na pri-tisk Nemcev splošna mobilizacija v Srbiji, Bolgariji in Estoniji. V Bolgariji je bil izdan na-črt za vstop v zadnjem trenutku in so tako Nemci zaprli vse vojske prizadetih bataljonov.

Argentinijska je prekinila diplomatske odno-šaje z Nemčijo in Japonsko, ter s satelitskimi državami.

Sovjetska vlada je odklonila ponudbo emig-rantske jugoslovanske „vlade“ v Kairu, da bi skle-nila z njo pogodbo o skupnem sodelovanju. Sov-jetska vlada je ta predlog odklonila in poja-snila z dejstvom, da je v Jugoslaviji vlada, ki ima vse podporo v ljudstvu. Nasprotno pa begun-ska vlada podpira Mihajlovića, ki se bori proti naši NOV na strani okupatorja. Znano je pa tu-di, da je temu podoben predlog, ki ga je stavi-la Sovjetska vlada v letu 1942, jugoslovanske begun-ske vlada odklonila.

Pred kratkim se je v Rusiji iz ujetnikov ju-goslovanskega porekla ustanovil jugoslovanski odred. Vojski in oficirji tega odreda so posla-li pozdravne brzojavke maršalu Sovjetske zveze tov. Stalinu, v kateri mu izražajo zvestobo, da-lje predsedniku AVNOJ - a dr. Ribarju, maršalu Jugoslavije tov. Titu, ter poljskim in čehoslo-vaškim edinicam, ki se bore na vzhodnem bojišču.

Naš borcen v Rusiji, ki so v sklopu tega odreda sta poslala pozdravne poslanice maršal Tito in predsednik AVNOJ-a dr. Ribar.

NOTRANJA SITUACIJA.

Vojaški pregled.

Jugoslavija: Protiofenziva naše vojske se uspešno nadaljuje. Zopet so naši borci osvobodili vrsto krajev in mest, med njimi znani mesti Vukuf in Kupres. Hude borbe se razvijajo v Dalmaciji in Hercegovini, kjer Nemci napadajo s svojimi silami. Posebno so uspešni boji v Slavoniji in Maccedoniji, kjer je bila razbita nemška ofenziva. Uspešne borbe so tudi na otoku Hvaru, kjer se bore na naši strani tudi angleške odinice. Naše odinice stalno rušijo sovražnikove komunikacije, iztirjajo vlake itd. Posebno je temu prizadele proge Zagreb-Belgrad in Banjaluka. Prijedor, kjer je iztirjanje vlakov na dnevnem redu.

Pri vseh teh akcijah imajo Nemci ogromne izgube, tako govorijo poročila o uničenih ali razbitih celih sovražnikih odinic. Pri vseh teh bojih so naši zapolnili veliko vojnega materiala in raznega orožja.

Niso samo uspešni boji naše vojske na suhem, marveč so tudi na morju, kjer so naše pomorske odinice v zadnjem času potopile več sovražnikih transportnih ladij, nekeje so jih pa zapolnile. Slovenija: Hude borbe se razvijajo med Kočevjem in Novim mestom, ter s sovražnimi kolonami, ki skušajo prodreti iz Rakoka in Novega mesta in Ljubljane. Vsi napadi so bili do sedaj uspešno odbiti in so bile vsakokrat prizadejane sovražniku velike izgube, tako na ljudeh, kakor na materialu.

Velik uspeh in veliko ročeno eden največjih uspehov je bila akcija v idrijskem rudniku, kjer je 8 partizanov uničilo notranjo napravo, redi katerih je v tem važnem živosrebrnem rudniku, ki je to vrste drugi v Evropi, padla proizvodnja do 90%.

Nadalje so tudi primorski partizani razbili neko motorizirano nemško-italijansko skupino, razbili moštvo in zapolnili orožje. Ob drugi priliki pa so v akciji zapolnili 250 pušk in 18

tisoč municije.

V zadnjem času so bili večkrat iztirjeni vlak na progi Trst - Roka, kjer je imel sovražnik večje izgube.

Tudi na Štajerskem partizani stalno iztirjajo vlake in rušijo progo in to na progi Ljubljana - Zidani most in Maribor - Dravograd. Stalno napadajo nemške patrole in so v zadnjem času iztrobili več sovražnih skupin. Na Koroškem so partizani vdarli v bližino Celovca in tam v nekem logorju osvobodili preko 1000 ruskih vojnih ujetnikov.

Gorenjska: Tudi v poslednjem času so je širom Gorenjske izvršile več večjih in manjših vojaških akcij. Napadene so bile vojaške patrole, ki so bile na pokretu iz raznih sovražnih postojank, kot na pr. in Škofje Loke, Račevljice, Tržiča in Bleda. Pri vseh teh akcijah je bilo ubitih in ranjenih precej sovražnikov.

Večje borbe so se vršile na področju I. in II. bataljona G.O., kjer so Nemci napadali z močnimi silami. Povsod so jim naši prizadejali močne izgube, in so izšli iz borb le z malenkostnimi izgubami.

Večkrat je bila porušena proga Jesenice-Ljubljana. Med tem časom pa vrše naše edinice po Gorenjskem mobilizacijo mož in fantov za našo vojsko, kjer je uspešno sodelovala Prešernovabrigada.

Politični pregled.

Pred kratkim je umrl tov. J. Brusak Milivoj, ki je bil poverjenik za narodno zdravje pri naši vladi. Na njegovo mesto je bil sedaj postavljen tov. dr. Srenie Zlatan. Poleg tega je bil imenovan za poverjenika brez portfelja in zamenestnika poverjenikstva za zunanje zadeve dr. Bakarič Vlado, bivši politkomisar glavnega štaba Hrvatske.

Pomoč, ki jo dobivamo od zaveznikov, ki je bila do sedaj čokaj skromna, postaja v zadnjem

Času vedno bolj izdatna, to bo dalo naši osvobodilni vojski možnost za še bolj uspešno borbo proti okupatorju.

Marci so morali radi porazov na vzhodni in in južni fronti poslati večji del svojih čet iz Jugoslavije v Rusijo in Italijo. Med tem pa našijo to vrzel in dovajajo svoje čete iz Črčije in Belgarije.

V ccstnih bojih, ki so se vršili okrog Banjaluke so naše edinice razbile več četniških odredov, pri čemur so zaplenile obsežne in važne dokumente. Iz teh dokumentov je zopet jasno razvidno, kako četniki sodelujejo z okupatorjem. Ti četniški bandi dovoljujejo nemški oficirji, tako kot švabobrancem v Ljubljani.

Med zaplenjenimi listinami je bilo tudi nako povelje kralja Petra II. v katerem pravi, da se morajo četniki boriti proti partizanom z vsimi sredstvi.

AKCIJE EDINIC GORENJSKEGA ODREDA.

Dne 23.I. so kurirji napadli železniško polodijsko patrolo na progi Nomenj-Boh. Bistrica. Vnela se je borba, iz katere je sovražnik pobegnil, ter zapustil 2 mrtva. Kurirji so zplcnili 2 puški, 2 bombi, 1 daljnogled in vojaško opremo.

Dne 23.I. je bil II. bataljon G.O. napaden od sovražne skupine sestojoče iz 350 mož. Sovražnik je ta napad pripravil z vsomi vrstami pešadijskega orožja. II. bataljon je borbo sprejel, ter jo vodil ves dan. Sovražnik, ki je postojanko napadel z minometom in lahkim topništvom ni mogel doseči razbitja edinice, niti jo obkoliti. V toku bojev so naši pobili 16 sovražnikov in 10 ranili, izvršili unik in pri tem utrpeli le majhne izgube.

Dne 1.II. je patrola 1.čete G.O.bila v zasedi v bližini Črnega vrha,ker sovražnik ni prišel,se je zaseda prestavila v bližino postojanke.Tu je v bližini neke hiše zapazila sovražno patrolo po številu 50 mož.Radi odprtega terena je naša odinica iz daljave 200m. odprla ogenj na sovražnika,ki je panično zbežal in pustil 6 mrtvih.

Dne 2.II. je 1.vod 1.čete G.O.napadel na cesti Sora-Goričane sovražno patrolo. Padla sta 2 sovražnika.

Dne 3.II. je patrola 1.čete G.O.napadla v Bočevljah pri Okofji Loki 6 gestapovcev,ter enega ubila,enega pa ranila,ostali so se zatekli v hiše in streljali iz njih.Takojšnja okrepitev sovražniku je preprečila nadaljnjo akcijo naše patrole.

Isti dan je druga patrola 1.čete G.O.napadla sovražno patrolo v Gorenji vasi pri Medvođah,ter ranila 2 sovražnika.

Isti dan je Min. vod Grintavec miniral železniški most med postajama Medno-Medvođe.Most je popolnoma porušen.

Dne 5.II. je patrola 1.čete G.O.napravila zasedo pri Sv.Andreju.Ob 15.30'je prišla sovražna skupina iz Črnega vrha.Sovražnik,ki je bil v močni zasedi tudi pri Sv.Ožbaltu je naše opazil in navedeno skupino opozoril.Takoj ob srečanju naših s sovražnikom se je razvnel boj.Radi prevelike premoči pa se je naša patrola morala umakniti in ni utrpela nikakih izgub.

Dne 8.II. se je ob 9.30'približalo taborišču 1.čete I.bataljona 65 sovražnikov.stražar je javil prihod sovražnika,ko je bil ta oddaljen še kakih 400m.Četa je zavzela položaje in sprejela

borbo, ki je trajala dve uri in pol. Med bojem sta komandant I. bat. tov. Tončič in komandir 1. čete I. bat. tov. Dušan zavzela položaje pri cerkvi na Osojniku. Z dvema puškarjema sta vzdržala pol ure. Med tem so prispeli še mitraljesi in razvili močan ogenj, ki je prisilil sovražnika k umiku. Večje število ranjencev so sovražniki odvedli s seboj. Pri obstreljevanju z minomoton, ki ga je uporabljal sovražnik, so se vžgale domačija pod Osojnikom. Uspešno vođena bitka je potekla brez izgub za prvo četo.

Dne 8. II. je patrola 1. čete I. bataljona napadla v večernih urah železniško postajo Gorinja vas-Rateče. Napad je bil podprt s streljanjem iz minomota. Istočasno je prišla po železniški progi sovražna patrola, katero je naša odinica sprajela z ognjem. V toku boja je privozil vlak in se ustavil pred porušenin signalom. Na lokomotive je bilo z minomoton oddanih nekaj strelcev, nato pa je bil izvršen umik. Pretrgan je bil tuji telefonski vođ.

VSEM ČITATELJEM !

Vabimo vas k sodelovanju pri našem glasilu. Dopisujte v njem in sodelujte z nami! Članke pošiljajte na propagandni

odsek G. O.

KULTURNI PREGLED

KULTURNO UDELESTVOVANJE EDINIC G.O.

Zadnji čas smo prejeli od naših edinic sledeče čepne časopise: Partizanski glas št.7 - glasilo 1.čete G.O., Odziv z gora št.5 - glasilo 2.čete G.O. in Glas Polovca št.6 - glasilo 4.čete G.O.

Iz vseh teh številk vidimo več resno prizadevanje, da se čepni časopisi izboljšajo vsobinske, jezikovne in oblikovne.

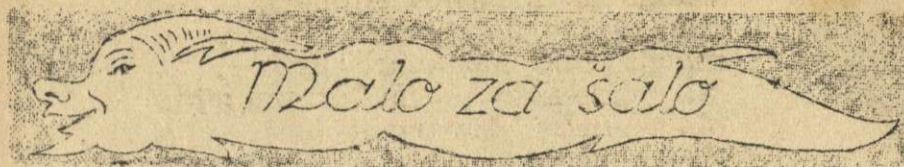
Danes se ne bomo spuščali v kritiko posameznih sestavkov, pač pa bomo opozorili na nekatere pomanjkljivosti, ki se po naših glasilih, kljub vsem navodilom in okrožnicam, še vedno pogosto ponavljajo.

Zelo pogosta napaka, na katero smo že opozorjali, je dolgovezno opisevanje prirodnih pojavov in lepot. Velikokrat se zgodi, da je zornica sestavke dobro izbrana. Če pa se pisec spusti v tako opisovanje, prav redko zanemari glavni dogodek, na katerega je treba vedno polagati največjo pozornost. Vzemimo za primer opis "hajke" od tov. Lenjca. Zelo dobro snov, le večasih preveč čustveno opisana. Primer iz drugega sestavka: "Ptiki so se po dolgem času spet oglasili, trobentice so porumenele pobočja, travniki so ozeleneli." Na take in podobne epise v bodoče ne polagajte večnosti, ter jih raje izpustite.

Jezikovno naj bi bili sestavki boljši. Kulturni referenti polagajo temu vprašanju še vedno premalo pozornosti. Njih dolžnost je, da slovnične šibkejšie sestavke pred objavo popravijo. Od posameznih piscev tega nemoremo zahtevati.

Na druge napake bomo opozorili v oni prihodnjih številk.

Na poziv k sodelovanju pri našem glasilu smo prejeli več člankov, ki imajo po večini iste napake. Gornje smernice priporočamo tudi njim.

Preseljenka v lagorju.

GLOSA

Trda naša je postava,
nezabeljeno je zelje,
le krompir želodec melje,
zdrav si, če boli te glava.

Ker „banditov“ je veliko
na slovenski zemlji zraslo,
ker jo to sovjetsko maslo
Nemci vzeli nas na piko.
Ker smo Hitlerjevo sliko
gledali le brez pozdrava,
je njegova brihtna glava
izseliti nas vkazala,
v robske spene vkovala.
TRDA NAŠA JE POSTAVA!

Če študiral si kemijo,
dobro pomniš margarino,
nemških kuhar'c bolečino,
nje sestave polomijo.
Vojne težko tragedijo
pa najbolj občuti zelje,
ki v lager voz ga pelje.
Je predraga margarina,
ker jo prvo zdaj mašina.
NEZABELJENO JE ZELJE!

Mnogo je načinov mlenja,
tudi žita je velika sorta,
mnogo vrst se peče torta
in politična so čudna mnenja.
Je o zmagi govorjenja,
kam usoda Nemce pelje?
„Božji mlin počasi melje,”
stari rek nam upo daje
in čeprav smo slabe klaje,
LE KROMPIR ŽELODEC MELJE.

Slavna nemška medicina,
dvojno le prizna bolezen:
smrt - za to ne bodi jezen!
Gripo, če je res vročina.
In zdravila so edina,
težko ni dobiti prava.
Delo, če je hladna glava,
aspirin, če je vročina,
grob pa, če ne gre „mašina.”
ZDRAV SI? ČE BOLI TE GLAVA.

Dobro jih je poznal.

Pisatelja in dramatika Schillerja so obiskali
stanovski tovariši. Ker je mnogim narodom pos-
vetil kako delo, so mu prigovarjali, naj tudi svo-
jemu narodu posveti kako boljše delo. Schiller
presonečen pojasni: „Vsakemu svojo! Za Francoze
sem napisal Devico Orleansko, za Nemce pa Ropa-
jo.” /Die Räuber/

Dober dan.

Inozemski diplomat je sprejet pri Führerju.
Razgovarjala sta se o vsakdanjih dogodkih. Po-
log drugega vpraša diplomat Führerja: „Eksolen-
ca Führer, zakaj ni slišati v tretjem Reichu po-
zdrava - dober dan?” „Doder dan som odpravil
najpreje!” pojasni Hitler v diplomatskem tonu.

